

INFORMATIE VOOR DE PRESENTATOR

VEILIG GEBRUIK VAN ELECTRISCHE ARBEIDSMIDDELEN

Elektrisch handgereedschap wordt in de installatie en isolatie-branche regelmatig gebruikt voor boren, zagen, slijpen, frezen etc. Deze toolbox-meeting geeft informatie over de veiligheid van het gereedschap zelf en hoe er veilig mee om te gaan. Vaak wordt er gesproken over arbeidsmiddelen. Hieronder worden hulpstukken, gereedschappen en hulpmiddelen verstaan die gebruikt worden tijdens het werk. Hieronder vallen naast het elektrisch handgereedschap ook steigers, ladders, trappen, hijs- en hef-gereedschappen etc. De op de bouwplaats aanwezige arbeidsmiddelen moeten voldoen aan dezelfde voorwaarden.

RISICO'S

Risico's bij het werken met elektrisch handgereedschap zijn:

- Elektrocutie of verbranding door kortsluiting.
- Geraakt worden door rondvliegende delen.
- Verwonding door aanraking met draaiende of bewegende delen (slijpmachine, boormachine, zaagmachine e.d.).
- Fysieke overbelasting (trillingen, onjuiste werkhouding).
- Gehoorschade door blootstelling aan lawaai boven de 80 dB(A).

MAATREGELEN OM VEILIG TE WERKEN MET ELEKTRISCH HANDGEREEDSCHAP

Er bestaan diverse soorten elektrisch handgereedschap, Welk gereedschap je ook gebruikt, als je je houdt aan de volgende regels verklein je de kans op een incident.

- Als je niet bekend bent met het gereedschap, volg dan de gebruiksaanwijzing, of vraag iemand die wel bekend is met het gereedschap hoe je het gebruikt.
- Sluit het gereedschap aan via een aardlekschakelaar met een aanspreekstroom van 30 mA.
- Handgereedschap waarbij gebruik wordt gemaakt van water, bijvoorbeeld bij boren in kwarts, moet zijn aangesloten op een veiligheidstransformator.
- Elektrisch handgereedschap dat werkt op een spanning van 230V wisselspanning dient dubbel geïsoleerd uitgevoerd te zijn. Op het gereedschap is dit aangegeven met het symbool .
- Kabelhaspels die buiten worden gebruikt, moeten spatwaterdicht zijn (IP4X). Dit betekent dat de stopcontacten van kleppen zijn voorzien.
- Gebruik alleen accessoires die voor het gereedschap ontworpen zijn.
- Zet, als het even mogelijk is, het werkstuk vast met klemmen of plaats het in een bankschroef.
- Zorg altijd voor een stevige ondergrond. Dit voorkomt dat de machine of het werkstuk losschiet en je kan verwonden.
- Zorg dat je geen sieraden of losse kledingstukken draagt, die door draaiende of bewegende delen gegrepen kunnen worden.
- Schakel de voeding uit na gebruik, of wanneer je het gereedschap wil aanpassen, bijvoorbeeld voor het verwisselen van een boor.
- Draag het gereedschap nooit aan het snoer.
- Schenk aandacht aan de werkomgeving. Zorg voor een opgeruimde en voldoende verlichte werkplek. Weet waar de blusmiddelen hangen.
- In een explosiegevaarlijke omgeving moet

VERVOLG

VEILIG GEBRUIK VAN ELECTRISCHE ARBEIDSMIDDELEN

je explosie veilig gereedschap gebruiken

- Gebruik geen 230V gereedschap in een nauwe geleidende of besloten ruimte (zie hiervoor de toolbox “werken in een nauwe geleidende ruimte”).
- Draag de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen zoals een veiligheidsbril of gelaatsscherm en zo nodig adembescherming, handbescherming en gehoorbescherming. Gereedschappen waarvan bekend is dat ze een te hoog geluidsniveau produceren zijn (hierbij dus altijd gehoorbescherming dragen):
- Schiethamers Nietmachines Betonboren Hydraulische of pneumatische hakhamers Betonzagen met diamantblad Frees- en slijpmachines Zaagmachines.
- Als een continue inschakeling een risico oplevert, mag een schakelaar niet met een vastzetvoorziening zijn uitgerust; als de trekkerschakelaar wordt losgelaten mag de machine niet in de “aanstand” blijven. Dit geldt o.a. voor een haakse slijpmachine.

INSPECTEER HET GEREEDSCHAP VOOR GEBRUIK OP DE VOLGENDE PUNTEN:

- Beschadigde of gebroken isolatie van het snoer, waardoor de aders zichtbaar zijn. Repareer het snoer niet, maar laat dit vervangen
- Kapotte of defecte stekker. De stekker moet bij voorkeur zijn aangegoten of voldoen aan IP44 (stofvrij en spatwaterdicht)
- Losse of gebroken behuizing of defecte schakelaar
- Het gereedschap moet ten minste eenmaal per jaar worden geïnspecteerd. De keurings-

datum moet d.m.v. een sticker of ander kenmerk op de machine zijn aangegeven. Bekijk of de datum op de sticker niet is verlopen. Meldt dit bij de werkplekleiding als je gereedschap opnieuw gekeurd moet worden.

NADERE INFORMATIE

- Het Blauwe Boekje
 - Werken met goedgekeurd gereedschap: hoofdstuk 4.2
 - Veilig werken met elektrisch en mechanisch (hand)gereedschap: hoofdstuk 5.17
- Algemene informatie over veilig werken is te vinden op www.arboportaal.nl

WETGEVING (www.wetten.overheid.nl):

ARBOBESLUIT

- Hoofdstuk 7 (arbeidsmiddelen en specifieke werkzaamheden) Artikel 7.2 t/m 7.15

ARBO BELEIDSREGELS

- Beleidsregel 7.3-4 (Inventarisatie en evaluatie van gevaren van arbeidsmiddelen)
- Beleidsregel 7.13 (Bedieningssystemen)
- Beleidsregel 7.14 (In werking stellen van arbeidsmiddelen)
- Beleidsregel 7.15 (Stopzetten van arbeidsmiddelen)
- Arbo Beleidsregels geven aan hoe het vereiste beschermingsniveau kan worden bereikt. Het zijn echter geen algemeen bindende voorschriften. Beleidsregels zijn ingetrokken of worden ingetrokken en vervangen door afspraken in een branche arbocatalogus. Daar waar over specifieke onderwerpen geen afspraken in de arbocatalogus van de branche staan, geven de beleidsregels aan hoe een vereist beschermingsniveau kan worden bereikt. Omdat beleidsregels niet worden bijgewerkt zullen ze op den duur niet meer de “stand van de techniek” weergeven.

VERVOLG

VEILIG GEBRUIK VAN ELECTRISCHE ARBEIDSMIDDELEN

Machinerichtlijn 2006/42/EG

(In Nederland ondergebracht in het Warenwetbesluit machines) Hierin worden veiligheids- en gezondheidseisen gesteld aan machines en veiligheidsvoorzieningen. Volgens deze richtlijn moet bij iedere machine een EG-verklaring van overeenkomst zijn gevoegd, dat de betreffende machine voldoet aan de eisen. Beoordeel bij nieuwe machines altijd of deze verklaring is bijgevoegd. Daarnaast moet op de machine een CE-markering zijn aangebracht.

Laagspanningsrichtlijn 73/23/EG

algemene veiligheidseisen aan elektrisch materiaal.

NORMEN EN RICHTLIJNEN

- NEN 3140 Laagspanningsinstallaties. Bepalingen voor veilige werkzaamheden, inspectie en onderhoud.
- NEN-EN 50144 Serie veiligheid van handgereedschap met elektrische aandrijving.
- NEN-EN-IEC 60745-1 Handgereedschap met elektrische aandrijving – Veiligheid - Deel 1 Algemene eisen.
- NEN-EN-IEC 61029-1 Veiligheid van verplaatsbaar elektrisch gereedschap met motoraandrijving (algemene eisen).

TIPS VOOR HET HOUDEN VAN DEZE TOOLBOXMEETING

Het spreken voor een groep is niet eenvoudig. Sommigen gaat dit gemakkelijk af, maar anderen vinden dit bijzonder lastig. Hierbij geven wij enige tips voor het houden van deze toolboxmeeting.

VOORBEREIDING

- Bereid je altijd goed voor door de achtergrondinformatie voor de presentator die bij de toolboxmeeting hoort door te nemen. Lees zo mogelijk ook de informatie onder het kopje 'meer informatie'.
- Voorkom dat medewerkers te laat komen door duidelijk de aanvangstijd door te

geven. Spreek mensen erop aan als ze te laat komen.

- Het onderwerp van de toolbox moet aansluiten bij de werkzaamheden die worden uitgevoerd.

TIJDSTIP EN TIJDSDUUR

- Het beste is om de toolboxmeetings te plannen op een tijdstip dat de medewerkers nog niet vermoeid zijn. Bijvoorbeeld aan het begin van de dag.
- Houdt de toolboxmeeting niet langer dan 15 minuten. Beter 2 toolboxmeetings van elk 15 minuten dan 1 lange toolboxmeeting van 45 minuten.

DE RUIMTE WAAR JE DE PRESENTATIE GEEFT

- Kies een ruimte die groot genoeg is en waar iedereen kan zitten.
- Zorg ervoor dat je geen verstoring hebt van lawaaiige werkzaamheden. Maak hierover zonnodig afspraken met andere (onder)aannemers.
- Zet de stoelen zo neer dat je oogcontact kan hebben met alle medewerkers.

DE MANIER VAN PRESENTEREN

- Lees de presentatie niet letterlijk voor. Maar vertel het zoveel mogelijk in je eigen woorden.
- Je kunt gebruik maken van de PowerPoint presentatie of de hand-out.
- Probeer de toolbox meeting wat interactief te maken door medewerkers eens wat vragen te stellen hoe zij bepaalde zaken in de praktijk ervaren.
- Blijf niet zitten, ga staan voor de groep en kijk de mensen aan.
- Vraag of de medewerkers de mobiele telefoons willen uitzetten.
- Vraag medewerkers niet te roken in de ruimte.

VERVOLG

VEILIG GEBRUIK VAN ELECTRISCHE ARBEIDSMIDDELEN

OPBOUW VAN DE TOOLBOXMEETING

Bouw je toolboxmeeting als volgt op:

- Reik direct de hand-out uit als je geen gebruik maakt van de PowerPoint presentatie. Gebruik je de PowerPoint presentatie, reik de hand-out dan uit aan het eind van de presentatie.
 - Begin met een inleiding van maximaal 1 minuut, waarin je vertelt wat het hoofdonderwerp is en de verschillende onderdelen (problemen en tips).
 - Geef tijdens de inleiding ook aan op welk moment de medewerkers vragen kunnen stellen: aan het eind of tijdens de toolboxmeeting.
 - Houd je praatje waarin je in detail ingaat op de verschillende onderwerpen die zijn genoemd tijdens de inleiding. De “achtergrondinformatie voor de presentator” is hierbij een leidraad, wil je meer vertellen dan kan dat natuurlijk.
- Geef de gelegenheid aan de medewerkers om vragen te stellen. Heb je geen antwoord op de vragen? Geef dan aan wanneer je erop terugkomt, bijvoorbeeld bij de volgende toolboxmeeting. Noteer de vraag / vragen en win daarover informatie in. Je kunt hiervoor de preventiemedewerker of Arbofunctionaris raadplegen.
 - Bedank de medewerkers voor hun aanwezigheid.
 - Laat alle aanwezigen de presentielijst tekenen. Je weet dan welke medewerkers de presentatie niet hebben kunnen bijwonen, bijvoorbeeld omdat ze een vrije dag hebben. Eventueel kun je de presentatie voor deze medewerkers later herhalen.

